

NOTA DE PREMSA

El passat diumenge, el programa “Salvados”, conduït per Jordi Évole, va emetre “Operación Palace”, un fals documental on es feia creure que el 23F havia estat un muntatge.

Al final del programa, es comentava que no ha havia estat possible accedir a la documentació original del sumari perquè *“el Tribunal Supremo no autoriza la consulta del sumario del juicio hasta que hayan transcurrido 25 años desde la muerte de los procesados o 50 años desde el golpe”*. Com a professionals responsables de l'exercici del dret d'accés als documents dipositats en arxius, des de l'Associació d'Arxivers·Gestors de Documents de Catalunya hem volgut verificar l'adequació a Llei de la resposta del Tribunal Suprem.

Efectivament, l'article 57 de la Llei 16/1985 del Patrimoni Històric Espanyol diu que els documents que continguin dades personals de caràcter processal no podran ser públicament consultats si les persones afectades no donen el seu consentiment (que ha de demanar l'Administració que rep la petició de consulta), o fins que hagin passat 25 anys de la data de la mort d'aquestes persones o, si aquesta data no és coneguda, 50 anys des de la data dels documents. La documentació judicial es considera, segons l'article 49.2 de la mateixa Llei, patrimoni històric (documental) des del mateix moment en què es crea o rep. Fins aquí, res a dir.

La nova Llei 19/2013 de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que acaba d'aprovar el Govern espanyol, ofereix per altra banda una alternativa a aquesta limitació de l'accés, quan especifica que, malgrat sigui d'aplicació el que diu la Llei del Patrimoni Històric (art. 15.3.a de la 19/2013), l'Administració que té els documents pot dissociar o ocultar parcialment les dades personals per tal de permetre que la resta d'informació sigui consultable (per exemple, la informació relativa a les proves materials).

Pel que fa al procediment, totes les resolucions denegatòries han de ser motivades i aquesta motivació ha d'indicar clarament quin supòsit s'ha aplicat per denegar l'accés, supòsit que ha d'estar recollit en una norma amb rang de Llei. En aquest cas, el Tribunal Suprem hauria d'haver explicat en quin supòsit es basa per denegar l'accés: es pot comprometre l'honor i la intimitat de les persones participants en el sumari? Es pot posar en perill la seva seguretat personal? Afecta això només les dades dels processats, o de totes les persones que apareixen en el sumari (declarants, testimonis, jutges, etc.)? Es va intentar recollir el consentiment de les persones afectades? Qui denega l'accés, tot això, ho ha d'explicar i fonamentar amb referències a la Llei que ho justifica.

Contra una resolució que denegui l'accés a documents de l'Administració es pot presentar una reclamació davant el *Consejo de Transparencia y Buen Gobierno*, un òrgan creat per la nova Llei 19/2013 que decideix sobre les peticions d'accés denegades (article 24). Aquest òrgan comunica al *Defensor del Pueblo* les resolucions que dicta sobre aquestes peticions denegades, i a més les seves resolucions es fan públiques en format electrònic. Per tant, tothom sap què s'ha demanat, qui ho ha denegat i perquè, i també què n'ha dictaminat el *Consejo de Transparencia y Buen Gobierno*.

Des de l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya estem especialment sensibilitzats amb la forma com les nostres Administracions dificulten l'accés a la informació per part dels ciutadans i ciutadanes, sobretot ara que tots estan elaborant Lleis de transparència que, en realitat, ho són molt poc. Per aquest motiu volem expressar el nostre suport en la tasca d'investigació de programes com "Salvados" i ens posem a la seva disposició per si necessiten ajuda tècnica per aconseguir aquestes o d'altres fonts d'informació en arxius públics o privats.

26 de febrer de 2014